

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quando in pignore dato in securitatem mutui adsit usura? Caput Sextum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

semper petere lucrum ex mutuo, non tanquam debitum, sed, ut experiretur benevolentiam, & gratitudinem Mutuatarii: nam respondent duplici modo formati posse casum. Primò, relinquendo libertatem, tum in Mutuante, tum in Mutuatio, & tunc dicunt non committi Usuram, quia, ut supra, dicto cap. 4. §. 2. dixerunt Molina, & Lessius, Condicio est hæc, sub qua datur mutuum, non pretium mutui. Secundò, posset id fieri, non relinquendo Mutuarius in sua libertate, sed obligando, ut omnino det aliquid propter mutuum, sicut in exemplo allato, ut singulis mensibus omnino solvat illos duos aureos, & tunc farentur, Usuram committi. Cum igitur hoc posterius sit illicitum, licitum vero illud prius, concludunt, falsum esse omne lucrum ex mutuo justificari posse.

4. His tamen non obstantibus, periculosum est, id absolute concedere, & an concedi possit, incertum. Nam in dicto cap. 4. §. 2. n. 9. solum in rigore speculativo loentur sumus; Periculosum, quia, ut ipsemet Delugo prudenter ibidem addit, id non esse consulendum, sed dissuadendum propter magnum periculum Usurariæ conventionis. Incertum, quia sicuti pactum antea inritum de dando aliquid ex liberalitate ei, qui confert Beneficium Ecclesiasticum semper præsumitur esse ex obligatione, non autem ex liberalitate, atque adeò regulariter peccari peccato Simonie, ita ejusmodi pactum dandi illos aureos in casu nostro, &c.

Dixi (regulariter) nam scio, aliquos putare in simili pacto, si sincere fiat, non committi in aliquo casu Simoniam, ut potes videre apud Dianam loc. cit. sed nobis satis est communiter Simoniam adesse.

5. semper autem dictum est (non dat illos aureos ex debito) quia, si daret ex debito dictos aureos Petrus, subiret clarè novum gravamen, se enim subiceret debito Justitiæ, cui antea subjectus non erat, quod manifestè importat Usuram.

6. Id certè occurreret etiam in re, quam alias facile, & voluntariè quis faceret, nam, si quis non solum facile, & sine ullo incommodo operationem quampiam exerceat, sed etiam cum delectatione, quale esset Musico v.g. Cantuunculas emodulari, si tamen is ad illas canendas se obligaret, aliquid ei deberetur, & in injustè illud denegares, quia lubit ille gra-

vamen, dum, quam facere poterat ex liberalitate, facit jam ex obligatione Justitiæ. Rectè igitur Salas, & Delugo citati, immò omnes, semper excludimus obligationem ex debito. Quamvis enim Petrus v.g. nullum incommodum sentiat adeundi ad tuum Molendinum, quia v.g. illud proximè situm est ad ejus domum, non propterea negabis, esse gravamen, & aliquo prætio æstimabile, se ad illud adeundum, obligare.

CAPUT VI.

Quando in pignore dato in securitatem Mutui addit Usura?

1. **N**on raro, ob securitatem Mutui dar Mutuatarius Mutuanti pignus, immò, & non raro addit fidejussorem? quæ sanè, quando lucrum non accipitur ob periculum licitè fieri, vidimus supra.

Porrò ex hoc tres emergunt difficultates. Prima, de pignore fructifero, cujus nam sint fructus? Secundò, de pacto legis commissoria. Tertiò, de eodem pacto, quando additur fidejussor.

2. Sunt hæc difficultates satis communes. Verum, si nostra doctrina communis erit, illud novi sufficiat, quod clarè, & breviter, præcisè Doctorum amphractibus, sigillatim, Deo dante, enodabuntur.

§. PRIMVS.

An Mutuans percipere queat fructus pignoris fructiferi sibi dati.

1. **R**egula sit generalis, non posse, ut patet ex Textu. *a* Et ratio est manifesta, *a C. 1. §. 2. & C. Con-* quia in hoc, præter cætera, differt contractus *quæstus.* Mutui à contractu Pignoris, quod in mutuo *De Usuris.* transfertur dominium, illudque acquirit, ut *C. Signifi-* supra dictum est, Mutuatarius: at in Pigno- *cante. De* re non transfertur dominium Pignoris in *Pignoris.* eum, qui Pignus accipit. Cum ergo Mutuans, in casu, de quo loquimur, accipiat Pignus à Mutuatario, ejusmodi Pignus remanet in dominio ipsius Mutuatarii, ergo ipsi fructificat, ergo Mutuans sibi eos fructus applicare,

dictus Venditor, ad suum arbitrium, vel repetere sibi suam rem, vel Emptorem obligare ad solvendum pretium, quo pacto Emptor dicitur cadere in commissum. Justam esse hanc legem, & servandam in venditione, pro qua lata est, concedunt omnes, sed quaritur utrum aliquod simile sit in Mutuo: An nimirum justè ponatur pactum, ut, si Mutuatarius præfixo tempore Mutuum non reddat, pignus, quod est in manu Mutuantis, intelligatur esse venditum ipsi Mutuanti pro suo Credito, seu pro suo mutuo. Nam, quando non præcedit pactum, an pignus intelligatur venditum, vel vendi possit, dicemus, Deo favente, cum de pignore erit germana tractatio.

2. Respondeo, id pactum in Pignoribus omnibus, atque adeo in pignore pro mutuo reprobatur b à legibus, irritumque redditur, & merito, quia aliquando pignus est majoris valoris, quam mutuum, seu creditum, unde ad pericula Injustitiæ amovenda rectè ejusmodi pactum leges reprobantur.

3. Quod si fiat pactum, ut Debitore non solvente debitum in suo termino, pignus remaneat venditum, non pro Credito, nec pretio aliquo determinato, sed pro pretio justo, quod tunc curet, vel, quod boni viri arbitrio secundum occurrentes circumstantias decerneretur, reddito excessu, si quis sit, ipsi Debitori, erit nè licitum?

4. Respondeo, fore illicitum, si id tanquam gravamen pro mutuo imponatur, ut ex dictis patet: at, si imponatur, ut Creditor habeat suum, indemnique reddatur, licitum e fore. Ratio est, quia illud est injustum pactum in Mutuo, quod ordinatur ad habendum aliquod lucrum supra mutuum, sicuti illud est injustum pactum in cæteris contractibus, quod ordinatur ad habendum plus, quam Creditori debetur. At vero illa pacta, quæ ordinantur ad habendum securè ipsum solum mutuum, vel Creditum, Usuraria, vel injusta nequaquam sunt. Hujus autem generis est, petere Pignus, vel Fideiussorem sufficientem, vel velle hypothecam generalem, vel specialem super bona debitoris, &c. quilibet enim securitatem suæ rei potest justè postulare. Quare, cum pactum, quod ordinatur ad vendendum pignus elapso termino, imponatur (ut supponimus) ad securitatem Mutui, dumtaxat, de quo loquimur, Usurarium non est, cum non possit esse rationabiliter inju-

stus Mutuatarius ex eo, quod Mutuans, seu Creditor velit omninò suum recuperare.

Quod si Mutuatarius damnum considerabile subiret ex pacto, vi cuius vendi deberet pignus alteri, sanè non posset permitti ejusmodi pactum, quia sic adderetur gravamen, ut ex toties dictis patet. Vide quæ dicam iterum infra d de venditione pignoris.

§. III.

De pacto legis Commissoria in favorem Fideiussoris.

1. Accidit sæpè, ut præter pignus in potestate Mutuantis ad sui crediti, seu mutui securitatem repositum, accesserit eidem Fideiussor pro eodem mutuo; quaritur jam, an fideiussor, quando subit onus fidejubendi, possit inire pactum cum Mutuatario, ut ipso Mutuatario non reddente Mutuum, pignus remaneat pro ipso fideiussore, non quidem absolute, seu pro pretio determinato, id enim in simili reprobatur est §. antecedente, sed pro pretio justo, illo scilicet, quod boni viri arbitrio judicabitur, vel curet in foro, reddito excessu ipsi debitori.

2. Ne quaestiones implicemus, hinc non loquimur, an pro fideiussione possit quis aliquid recipere, quod certè potest, atque adeo possit fideiussor à Mutuatario exigere, ut pignus sibi remaneat pro vendito, si tanti valet pignus, quanti sua fideiubendi opera, vel quantum ipse fortè solvet in gratiam Mutuatarii, ut infra, cum de Fideiussione dicemus. Neque loquimur, an id possit constitui in pœnam Mutuatarii non solventis; possit enim, si pœna esset proportionata culpæ, ut universaliter supra dictum est cap. 3. §. 5. ubi notavimus prærequiri sententiam, &c. sed quarimus pro solo mutuo, quod dictus fideiussor fortè solvet in gratiam Mutuatarii, an possit dictum pactum fieri?

3. Equidem puto, e posse. Ratio est modo dicta paragr. secundò, quia id pactum non imponitur pro mutuo ullo, sed, ut Fideiussor indemnus sevetur de eo, quod fortè solvet pro Mutuatario, quod certè semper potest explicere.

d Inf. Tr. 7
de Fideiuss.
c. 3.

§. 4. n. 2.

c Molin. d.
disp. 324.
sine conca
Cov. ab
eod. citatù.

CA-